

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in pramike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolično pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Kardinal Missia pa — naše narodnokulturne zahteve.

(Dopis.)

Goriški nadškof dr. Missia je torej kardinal. Dne 26. t. m. postavi mu sam cesar na glavo rdeči kardinalski biret. Missia je prvi Slovenec, ki je dosegel to visoko cerkveno dostojanstvo, in slovenska žurnalistika mora to samo na sebi zanimivo dejstvo zabeležiti. Ko bi govorili z naivnega stališča, rekli bi, da je papež Leon XIII. imenovali dr. Jakob Missio svojim kardinalom, počastil ves naš narod. Tako bi človek sklepal. Toda ta čast, to veselje nam kmalu skalí misel, da v Avstriji sploh ne more nobeden škof doseči kardinalske časti, kdor vladajoči, germanizatorski centralistiški stranki ni persona grata.

Slovenski politikarji ne smejo pozabiti, da je knez nadškof postal kardinal preko — Dunaja, preko tistega Dunaja, ki našemu narodu ne da v osnovnih zakonih nam na papirju zajamčenih pravic, in ki je gluha za vse naše pritožbe, ki dopušča, da se Slovenci po Štajerskem in Koroškem brezobzirno germanizujejo, na Primorskem poitalijančujejo, in Dunaja, ki niti na Kranjskem dosedaj še niti ene slovenske srednje šole ni ustanovil!

Knez nadškof Missia se nikoli ni postavil našemu narodu krivičnemu sistemu po robu; ni nam znano, da bil kdaj povzdignil svoj uplivni glas za nas. Ni ga povzdignil, ker ni smel, ker bi se bil zameril v merodajnih krogih.

Za svojo umetnost, da je znal molčati, kadar bi bil lahko govoril za nas, a da je govoril in pisal proti nam, kadar bi bil rajši molčal, za to je dobil sedaj plačilo v obliki kardinalskega klobuka.

Zakaj pišemo to?

Ko je bil pred nekaj leti sedaj že pokojni nadškof Sembratovič imenovan za kardinala, zgodilo se je bilo nekaj zelo zanimivega, kar so naši politikarji morebiti že pozabili.

Malorusi so se baš tiste čase pritože-

vali o krivicah, ki se jim delajo v narodno kulturnem oziru. Poljakom se je dalo vse, Malorusom nič. V svoji obupnosti, da se tako krivično postopa z njimi, osnovala se je bila celo deputacija, ki bi šla na Dunaj pritoževati se proti sistematičnemu zatiranju maloruske narodnosti.

Deputacija je tudi res prišla na Dunaj. Pa kaj so tukaj rekli ubogim Malorusom?

Čudili so se jim, da morejo zahtevati še kaj več za svojo narodnost ter so rekli: „Ali vam nismo dali baš te dni — kardinala? Kaj hočete še več? To je vendar velika čast za Vas Maloruse!“

Toda Malorusom ni hotelo iti v glavo, kako bi njihovim kulturnim zahtevam mogel koristiti — rdeči klobuk, ki je pač le klobuk kakor vsak drug.

Ne bomo metali kamenja za rajnim Sembratovičem, ki je bil brez dvoma boljši narodnjak, nego vsi naši slovenski škofje skupaj, toda toliko je gotovo, da Malorusi svojega kardinala niso hoteli smatrati, ne sprejeti za kako politično — koncesijo.

Fiat applicatio!

Mi Slovenci smo glede narodne ravnopravnosti še večji berači, nego so bratje Malorusi. Oni imajo že več svojih srednjih šol in tudi na lvovskem in gotovo tudi na črnoviškem vseučilišču se vrše predavanja v rusinskem jeziku. Mi nimamo ničesar tega!

Dali pa so nam zato — kardinala!

In če se mi pripeti veliko čudo, da se skliče državni zbor, da bode tudi zastopnikom našega ljudstva milostno dovoljeno govoriti in pritoževati se proti sistematičnemu zatiranju slovenske narodnosti, utegne vsati kak vladni zastopnik z monokljem v levem očesu ter kakega našega poslanca tako-le apostrofirati:

„O vi nehvaležni in sitni Slovenci! Zmerom vpijete, da Vas vlada prezira. Vprašam pa vso visoko zbornico, če je to resnica? Glejte, dali smo Vam kardinala! Slovenec, njega ekselencija knez nadškof dr. Jakob Missia, Vaš rojak je postal letos kardinal, ker smo ga mi sami predlagali svetemu Očetu za to visoko čast! Kaj pa hočete še več? Srednjih šol slovenskih

hočete? Morda celo univerzo v Ljubljani? Nadsodišče za slovenske pokrajine v Ljubljani? Ljudskih šol slovenskih za koroške, za tržaške in goriške Slovence? Morda želite, da se slovensko Štajersko administrativno loči od nemškega Štajerskega? Česa želite? Ali ni kardinalska čast, ki jo je dosegel dr. Missia, največja koncesija za Slovence? Mein Liebchen, was willst du noch mehr?“

Kaj takegale se utegne pripetiti. Stavimo svojo glavo, da bodo nemški in laški časniki začeli pisati o imenitni koncesiji, ki se je naklonila Slovincem s kardinalstvom prevzvišenega nadškofa dr. Missie.

Naša dolžnost je torej, da že v naprej izjavljamo, da kardinala goriškega ne priznavamo in ne smatramo za nikakršno narodno-kulturno ali politično koncesijo!

Mi zahtevamo svojih pravic, zahtevamo, da se čuva naša narodna individualnost; zahtevamo ravnopravnosti v dejanju po vseh slovenskih pokrajinah.

Mi ne gravitujemo nikamor čez mejo. V teh avstrijskih mejah smo lojalni, zvesti državljanji, ki želimo, da se država okrepi in ojači, da se poveča njena avtoriteta nasproti destruktivnim strujam na znotraj, ter da se poviša njen ugled kot velevlasti na zunaj.

To pa je le mogoče, ako se da vsakemu svoje. Le potem je mogoče, da napreduje Avstrija v napredni smeri „viribus unitis“...

Kardinalski čin ima v Avstriji visoko veljavo. Kardinali imajo na dvoru pristop celo pred cesarskimi princji.

Kardinal pa je v naši državi, kakor vsak drug škof, tudi državni uradnik.

Kdor uživa zaradi svojega dostojanstva tako velik ugled, njegova beseda nekaj tehta. Prepričani smo, da bi njegova eminenca c. kr. kardinal dr. Missia lahko kaj dosegel za svoj narod, ko bi samo — hotel.

Prepričani pa smo takisto, da za svoje rojake v narodno-kulturnem oziru nikdar ničesar ne doseže, ker ne bo — hotel! In tudi smel ne bo!

Zato smatramo to kardinalstvo za čisto cerkveno zadevo, ki nima z našimi kulturnimi težnjami ničesar opraviti. Pričakujemo od njega eminenije samo to, da svojemu narodu v svojem povišanem činu vsaj škodil ne bo, če nam že koristiti ne bo mogel.

To je vse, kar smo hoteli povedati.

+

V Ljubljani, 21. junija.
Mirovna sodišča.

Tudi jedina točka veleobširnega programa mirovne konference, za katero so se spočetka zedinile velevlasti, je v nevarnosti, da propade. Nemški zastopnik, profesor Zorn se je peljal te dni v Berlin ter je konferiral z državnim tajnikom pl. Bülowom. Anglija dolži že nekaj tednov Nemčijo, da dela mirovnim sodiščem največ ovir, in to se sedaj obistinja. Mogočna vojaška država Nemčija se boji še vedno le Boga ter se noče vkloniti nikakim dolžilom, ki bi nadela njeni nenasitnosti torbo. Listi sicer poročajo, da še ni izgubiti vsega upanja, ker se trudijo razni zastopniki držav, da se doseže vsaj nekaka fuzija vseh glede mirovnih sodišč predloženih predlogov. Bržčas pa ostane ta trud brezvspešen, in bodo imele države od vse mirovne konference le velike stroške, druzega pa nič.

Boji na srbsko-turški meji.

Vsi turški vojaški poveljniki v obmejnih okrajih poleg Srbije trdijo, da so začeli Srbi streljati na turške straže, ki so bile končno primorane braniti se. Porta je zategadelj naročila svojemu poslaniku v Belem gradu, naj zahteva, da pokliče Srbija čim preje vse svoje na meji zbrane polke, sicer bo morala Turčija tudi poslati tja večje oddelke. Turški listi dolže Srbijo, da je izzvala ves boj na meji le zato, da je opozorila mirovno konferenco na svoje opetovane tožbe glede obmejnih razmer. Beligranski listi pa zatrjujejo, da trajajo turška izzivanja že več tednov, ter da so med 15. majem in 12. junijem pobili roparski Arnavti in turški vojaki na svojih roparskih napadih šest srbskih vojakov.

LISTEK.

V brezdnu škorpionov.

Spisal Fr. C. pl. Wickede.

Trudna od dnevnega dela in od vročine, sta sedela Tom Hayes in njegov prijatelj Joel Macnab pred vrati koč, katero sta si sezidala sama. Že skoro dva meseca sta v družbi nekega Mehikanca, Miguela Gonzage, ki je stanoval z ženo in hčerko nekaj milj nižje ob reki Juba, v mali naselbini Ofir, kopala zlato, katerega pa v istem kraju ni bilo več dosti dobiti.

Predno je šel Gonzaga domov, je zelo prigovarjal svojima tovarišema, naj bi ostala ta kraj ter se napotila drugam. Prijatelja sta bila tudi složna v mnenju, da se tu ne moreta dosti več okoristiti; nastalo pa je vprašanje, kam naj bi se obrnila. Že dve leti sta delala skupaj ter si pošteno delila vse, kar sta pridela v potu svojega obraza. V banki v Sakramentu je bilo zato tudi že zaznamovano lepo števíljo njiju imetka, vendar še nista bila dovoljna s tem, kar sta si pridobila doslej.

„Ako delava še dve leti tako kakor doslej,“ je dejal Tom, „potem se lahko vrneva domov ter živiva kakor kake prince;

sedaj gre samo za to, kaj naj začneva v naslednjem času.“

„Jaz menim,“ je odvrnil Joel, „da zakrijeva rudnik, ako ne bova mogla prodati ter se ločiva za vselej od Gonzage; ta človek mi od dne do dne manj ugaja.“

„Tudi meni se godi taka,“ je dejal Tom, „in stringam se s teboj. Pustiva ga torej samega, saj njegovo večno sumničenje je res že prezoperno.“

„Da, da, vsacega, ki ima z njim kaj opraviti, gleda kakor divja žival, in ako bi mogli pogledi moriti, bila bi midva že gotovo mrtva...“

Dolgo sta se pregovarjala prijatelja, kaj naj bi storila, toda do drugega zaključka nista prišla, kakor da ostavita na vsak način svoj rudnik ter gresta drugam...

Še predno se je naslednjega dne dani, sta začela prijatelja pospravljati svoje stvari, katere sta hotela naložiti na svoji muli. V zadnjem času pridobljeno zlato, katerega je bilo skoro sto unc, sta sklenila zakopati, ker je bila pot v Sakramentu ali Marysille predolga. Predno sta se torej odpravila na pot, sta napolnila usnjato vrečico s svojim zlatom, katero sta hotela skriti v zemljo.

„Kaj je bilo to?“ je zaklical sredi

tega važnega dela Tom ter se urno obrnil.

„Zdi se mi, da sem čul tam v lesju šum.“

„Ba, ti vidiš ob takih prilikah vedno strahove,“ je odgovoril njegov drug ter pokrival jamo z ruševino.

„Zdi se mi, da sem videl za grmovjem obraz Miguelove hčere.“

„No, kaj zato? Li ne leta ves dan v obližju najine koč?“ je vprašal Joel in se smejal prijateljevi boječnosti.

„Toda nikdar ob tako rani uri,“ je odvrnil Tom Hayes; „sumim, da so jo poslali ogledovat.“

Da bi pomiril sebe in prijatelja, je šel Joel v gosti les, toda našel ni nikjer sledu, kateri bi potrjeval njegov sum. Zato tudi ni iskal nadalje dekleta, marveč zaznamoval je nekaj dreves v bližini zakopanega zaklada ter potem odšel s prijateljem domov.

Jedva sta bila s svojimi pripravami gotova, ko sta zagledala od daleč Mehikanca in njegovo ženo na mulah. Hči je tekla pred živalima ter pela veselo pesmico.

„Dobro jutro, gospoda!“ jima je zaklical Mehikanec; „veseli me, da vaju vidim pripravljena na pot; vsekakor pojdetta z nami v Los Rios?“

„Namenjena sva potovati proti reki, da poskusiva tam svojo srečo,“ je dejal Tom.

„Pojdita z nami v gorovje Karamba! gospoda, tam je še mnogo zlata, — o prav mnogo,“ je vzkliknil Miguel.

Toda ker je govoril dosedaj še o vsakem kraju tako, kamor je bil peljal svoja tovariša, sta se obotavljala slediti mu. A slednjič sta se dala vendarle pogovoriti, ker sta morala priznati, da je Miguel izboren iskalec zlata. In napotili so se skupaj proti šestdeset angleških milj oddaljenemu kraju, katerega je imenoval Miguel — „brezdnó škorpionov“.

„Le nerodna lega brezdná in pa neštevilo žuželk, katere so v brezdnú, so vzrok, da niso že drugi iskali tam zlata,“ je končal Mehikanec svoje pripovedovanje; „toda kaj je nam do vsega tega! Mi hočemo samo zlata — mnogo zlata!“

Potovanje je bilo nad vse težavno. Toda misel na dober vspeh je bodrila potovalce, da so pozabili na vse težkoče. Tretji dan se je spodtaknila mula gospe Marije ter si zlomila nogo. Žival so morali valed tega zaklati; gospa pa je bila primorana hoditi peš. Na nevarnih mestih jej je Joel Macnab vselej ponudil svojo roko.

Opoldan četrtega dne so dospeli do krasne ravani; tu so postavili svoje šotore, gospa Miguel je začela pripravljati obed, nje soprog pa je peljal prijatelja naprej po

Macedonski nemiri.

Za nemiri ob srbsko-turški meji so se začeli nemiri na bolgarsko-macedonski meji. Iz Bolgarije je vdrla velika četa vstašev v Macedonijo, da poskusi izzvati splošen vstanek, ki naj požene Turke preko meje. Taki poskusi se ponavljajo vsako pomlad, a doslej so bili še vsi brez večjega uspeha. Ob bolgarski meji stoji močan vojaški kordon, kateri pa ni delal vstaški četi nikakoršnih ovir. Tudi turške straže niso napadle vstašev, kar dokazuje, da so straže majhne in slabe ter da je bila četa tako velika, da se je niso upali napasti in zadržati niti bolgarski niti turški stražniki. V Macedoniji zopet vre, in samo želiti je, da se kmalu kaj stori za macedonsko rajo, ki trpi poleg Armencev najhujša turška nasilstva.

Socialistične zmage v Italiji.

Sijajne zmage radikalcev in socialistov pri obč. volitvah v Turinu, Milanu in Parmi so za italijanske notranje razmere značilne. Dosegli so ta triumf socialisti le s tem, da so se jim pridružili Mazzinisti, republikanci in Garibaldinci ter so premagali skupno monarhično liberalno stranko. Gospodarsko bedo znajo socialisti izvrstno izrabljati za svoj program. Čudno je le, da imajo socialisti prav v krajih, kjer je največ siromaštva, najmanj pristašev. Tako na pr. v Siciliji, v Neapolitanskem, v okolici Mantove in v Lombardiji. Gotovo pa bodo sledili tem socialističnim uspehom še drugi in še večji.

Francoska kriza.

Poincaré in Waldeck-Rousseau sta že obupala, da bi sestavila novo ministrstvo. Vzrok temu je nesložnost republikanskih strank, oziroma razmerje zmernih in radikalnih republikancev. Poincaré je hotel dati svojemu kabinetu bolj značajan radikalnega ministristva, Waldeck-Rousseau pa se je nagnil bolj k konservativcem. Toda nihče ni imel uspeha. Portfelja vojnega ministristva noče sprejeti noben general in noben poslanec. Tudi slavni general Gallifet, ki uživa največji ugled, se ni upal sprejeti ga. Loubet je v veliki stiski in ne vé, komu bi sedaj poveril nalogo, da sestavi novo ministrstvo. Dreyfusova aféra visi nad Francojo kakor Damoklejev meč, in vsakdo se boji, da predere njega in ugled cele armade. Francoja je dospela po krivdi klerikalnih fanatikov in oblastnih generalov zopet do veleopasne krize. K sreči nimajo Francozi sedaj nikakega Napoleona, da, niti — Boulangerja! — Radikalci dolže Méline, da je kriv vse zmešnjave. Méline spletarki proti vsaki kombinaciji; ker hoče baje prisiliti Loubeta, da se odpove predsedništvu ter napravi prostor njemu, ki je itak trdno pričakoval, da bo Faurejev naslednik. Toda Loubet bajé ne bo napravil Mélinu tega veselja, nego si bo znal pomagati z znano svojo energijo in vztrajnostjo.

sila težavnem potu, preko skal, potem nekaj časa skozi temen gozd. Slednjič jim je zazijalo nasproti strašno, temno brezno, tako da se je Joel obrnil stran ter zaklical vodniku: „Od stranimo se hitro od tega peklenskega žrela!“

„Na mestu smo,“ je odvrnil Miguel, „to je brezno škorpionov. O koliko, nepopisno mnogo zlata je tu doli!“

Spremljevalca sta ga začudeno pogledala. „Pojdite prvi doli ter prinesite zlata, da nama potrdite svoje besede,“ je dejal zasmehljivo Macnab.

Brezno škorpionov je bilo bržčas izgorelo žrelo ognjenika, ki je imel nejednako oblikovano široko odprtino. Na vnanjem robu so rastle smreke, okrog pa so se dvigale visoke skale; od vnanjega roba se je zemlja nagibala na vznotraj ter tvorila skoro kot 60°. Tu je bila prav za prav odprtina brezna, katero je zijalo tako strašno nasproti iskalcem zlata. Skozi prsteni rob je prodril mal potoček ter padal bobneče v globodino.

Sicer je vladala na okrog grobna tišina.

Potovalci so stali molče — vsak za toplej; v svoje misli — izraza poleg drugega; kar se je privila izza kakta štiri črevlje dolga klopotača, katera je začudeno pogledala prišlece ter potem smuknila v razpoko žrela. Prestrašen je stopil Tom Hayes na stran in za njim njegov drug.

(Dalje prihi)

Dopisi.

Iz Vipave, 18. junija. Vipavski klerikalci vrgli so se z vsemi silami na „turško“ gospodarstvo občine vipavske, ki je in bo v rokah narodno-napredne stranke. Pri tem jih z vsemi sredstvi podpirata „Slovenec“ in klerikalni sveti duh — dr. Šusteršič, ki menda ne more preboleti, da so ga vipavski klerikalci tirali pred kazenskega sodnika, ker je pri sodni razpravi s svojo surovo aroganco razžalil na časti nasprotno stranko, ter bil vsled tega obsojen, kar se menda še ni kmalu pripetilo slovenskemu advokatu. Kako neopravičena in neosnovana so taka očitanja nasproti občini vipavski, pojasnjeno je bilo že dovolj v tem listu in pa na porotni razpravi proti „Slovencu“ vsled tožbe župana Hrovatina; mi le obžalujemo, da je dr. Šusteršič to razpravo že drugič preložil, kajti nestrpljivo čakamo dne sodbe; po vsem tem prelaganju sodimo pa, da še ni dr. Šusteršič nobenega dokaza staknil, kajti sicer bi se mu bolj mudilo. Ker pa čutijo vipavski klerikalci toliko potrebo neopravičeno in neosnovano napadati občinsko gospodarstvo, bodi tudi nam dovoljeno ožigovati cerkveno gospodarstvo v dekaniji vipavski. Župna cerkev sv. Štefana v Vipavi — tedaj župna cerkev dekana Erjavca, ki ga vidimo povsodi, samo tam ne, kjer ga je treba, — je najgrša in najbolj zanemarljena mej vsemi vipavskimi cerkvami. Podstrešno tramovje, da vse gnajilo in trhleno, streha je puščala, da se je dragocena slika sv. Štefana vsled deževja vrga pokvarila. Ker se bliža škofova vizitacija, hiti jo dekan Erjavac sedaj popravljati. — Prava slika in prilika naših duhovnikov je pa podružnica sv. Sancerba v župniji podraški; ta nam glasno govori o verski vnemi našega klerikalstva. Ta uboga podružnica bila je še pred kratkimi letmi v dobrem stanju in se je vsako leto v njej maševalo. Ker pa je cerkvena na visokem hribu uboga, in nima toliknega kapitala, da bi se dotične maše duhovnikom po bogato plačale, pustili so jo razpasti v razvaline: streha se je že pred nekaj leti udrla, le nad altarjem je visi še nekoliko, kakor da hoče dati varstva svetim relikvijam, katere se še danes v tej razvalini nahajajo, katere so že pastirji onečastili, in pred katerimi palijo svoj kres in slavé cigani svoje orgije znotraj cerkvenih zidov. To so dejstva, katerih ne utajite, in katere bode tudi žandarmerija v slučaju potrebe dokazala. Ako goré vaša srca v resnici za vero in verski čut, zakaj ne pokažete rajše tukaj svoje delavnosti, kakor da se zadirate v poštene in ugledne ljudi in jim čast in poštenje jemljete iz sebičnih in nizkih posvetnih namenov? Tu bi bil vaš poklic, ne pa pri snovanju nepotrebnih posojilnic poleg že obstoječih, ne pri agitaciji za razne volitve, ne pri nemoralnih konsumnih društvih. Veliko lepše bi bilo o tem čitati, kakor, da je dekan Erjavac H. Misleju iz Dupelj odrekel posojilo iz katoliške posojilnice zato, ker je pri občinski volitvi v Vrhopolji volil z narodno stranko proti dekanovemu varovancu Lavrenčiču, dasi je isti Lavrenčič Misleju posojilo zagotovil, in dasi je bil notar že vsa potrebna pisma napravil, in sicer odrekel z besedami: „Pojte po denar k Mayerju ali Hrovatinu!“ Ne bodite preobestni! V kratkem se vremena zjasné, in videli bode, da vam ne bo mogoče s posojilnico in denarjem nobenega volice več terorizirati, kajti v naši posojilnici nastale bodo razmere, da bo denarja in kredita dovolj za naše volice in vaše — sužnje. Zapomnite si, da ne bode na Vipavskem pri volitvah in drugih sličnih prilikah več odločeval farovski denar, marveč prepričanje, katerega si naše ljudstvo še ni dalo iz prsi iztrgati! Pri nas vam pšenica ne cvete; pustite politično rogovljenje in skličite nov katoliški shod, na katerem naj vam, ne pa ljudstvu, dr. Šusteršič na sroce polaga, da svetišča nas stranišča, da je svetišča in svetinje svetnikov ohranjati in čuvati pred oskrumbo pastirjev in ciganskih tolpe, kajti kadar se poderó stebri in strehe svetišč, izginila bode tudi vera izmed ljudstva, katero bode, vti sami zatrli. Gosp. knezoškof utegne se zanimati za sklepe, do katerih pridete na takem shodu.

Z Dunaja, 19. junija. Tako špisarske države ne poznam, kakor je naša blažena § 14. — država. Zdi se mi, kakor kak pesnik-plagijator, ki nima nič v glavi, nič

v srcu, samo malo domišljivosti, a hoče veljati za velikega duha, zato pa krađe kjer more in je vesel, če se mu posreči jedna — neslana, nova fraza. Seveda, mi smo baje velesila, a spoznali smo to šele na konci stoletja, zato je to spoznanje res fin de siècle, kajti po kiti se nam slinice cedé. Na Dunaju postajajo krščanski socialisti vedno zabavnejši, no, — vplivnejši, skoraj da bodo postali: „das Zünglein an der Wage“. Ni čuda, tak voditelj in taka — čreda, to se igra kakor s puncami na žici. Korl pritiska, kakor se mu ljubi, in zdaj skoči Gregorig, zdaj Schneider, včasih celo Kolisko s svojim stereotipnim šolskim zakonom krščanske pravičnosti. Seveda slovenska ura še ni prišla, niti v Ljubljani, kaj zasedajo Dunaju, ko imajo toliko buršev, da zasedajo lahko vsak lokal, kjer bi nameravali kako slovensko zabavo, à la „Slovansko pevsko društvo“. V Ljubljani ste seveda bolj blizu Italije nego Rusije, zato vpeljite morda raje laščino na realke (vrage, saj jo imate!), no, nego — ruščino: „Gott sei Dank...“ Pardon, raje naj Vam sporočim par dobitin iz nemškega lista „N. Wiener Tagblatt“ od 17. t. m. prinaša podlistek z naslovom „Im modernen Russland“, ki sodi malo drugače o ruščini nego gospod „Gott sei Dank...“, ki se morda boji, da bi se moral sam učiti ruščine, ko niti slovenščine dobro ne zna. „Moderna Rusija res obstoja v stari državi carjev; nova dežela, čudovite krasote, ki je bajno hitro doživela prelepo pomlad, pomlad tako bogate, tako bujne kulture, da nas sili, naj jo opazujemo in študiramo. V to moderno Rusijo je pred tremi tedni odpravilo 30 dunajskih obrtnikov: tovarnarjev, obrtnikov in prijateljev obrtnije, in vrnili so se ter nam poročajo, da je v tej moderni Rusiji tehničnih naprav, gospodarskih ustanov in socialno-političnih uredb, kakoršnih ni nikjer drugje, da je videti v tej moderni Rusiji celo najmodernejšo. Kdo bi si bil še pred nedavnim časom mislil, da izlete zastopniki zapadnega gospodarstva na Rusko, ne samo, kakor bi se spodobilo, da bi mirnim potom osvajali svet, ampak da nam bodo prinesli celo pouka?“ Potem še nekaj: „Udeleženci iz leta nižjega avstrijskega obrtnega društva iz mnenja, da bi se dal tam avstrijski kapital jako dobro naložiti, da bi se našle tam odjemalcev za celo vrsto tovarniških izdelkov... Otvoritev sibirske železnice odpira velikanske perspektive in zbujajo tako vabljive upe, da bomo kmalu slišali zahtevo, naj bi se učila naša mladina, namenjena za trgovino — ruščine, ruščina bo v kraljestvu trgovine svetovni jezik! — ali hitro! Na Ruskem so baje ljudje, ki trdijo, da v Avstriji ni preveč duha podvzetnosti, da se dajo Avstrijci lahko izpodvzneti, in da se Nemci urnejši, kadar je treba plesti gospodarske nitke k drugim državam“. Ha, meni se tudi zdi! Celotno Nemci to uvidevajo! Utegne se zgoditi, da se bomo potem od Nemcev ruski učili, kakor vsega. Ubogi Wolf, kaj bo počel, ubogi mi, ker ne spoznavamo, da se — dani!

X.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. junija.

— Obnovljena inkvizicija. Med učitelstvom se je raznesla vest, da se namestnik nad gosp. Fr. Rojino, nadučiteljem v Šmartnem pod Šmarno goro, izvršiti lynch-justica, samo zato, ker slučajno se v milosti pri ondnotnem župniku in se ne briga za prepire mej župnikom in mej farani, ampak občuje z vsemi ljudmi jednako prijazno. Včeraj se je mej ljubljanskim učitelstvom govorilo, da se g. Fr. Rojina premesti uradnim potom na neko oddaljeno mesto, in to ne da bi se bila proti njemu vršila kaka preiskava. Razburjenost radi tega je mej učitelstvom in tudi v šmartinski občini velika. Gosp. Rojina je v vseh krogih šmartinske občine jako priljubljen in spoštovan, ker vzgledno vodi šolo, ker je šolski vrt takšen, da malo tachi, in ker je z velikimi lastnimi žrtvami ustanovil vzoren čebelnjak, da tacega ni na celem Kranjskem. Vspehe, katere je dosegel gospod Rojina v šoli in v poljedelstvu so tako očitni in tako lepi, da jih tudi njegov sovražnik ne more utajiti. Zlasti čebelarstvo je po zaslugi g. Rojine jako lepo razvito. Država je gosp. Rojino ob svojem času poslala v Osmanskost, v Bruselj in v Inomost, da temeljito prouči umno čebelorejo. Zdaj, ko

je začelo prizadevanje g. Rojine doprinalati sad, zdaj ga hoče vladni svetnik Merk poslati v drug kraj, dasi je 99%, vsega prebivalstva zavzeto za tega vrliga učitelja. Ali naj vse, kar je prizadeti nadučitelj storil koristnega, zdaj pade v vodo? Razburjenost prebivalstva je povsem opravičena, in krajni šolski svet je že sklenil, da stori vse korake, da se, če mogoče, prepreči nameravana premestitev. Kako pride uzoren učitelj, ki vestno izpolnjuje vse svoje dolžnosti, do tega, da bi ga kakemu župniku na ljubav gonili iz kraja v kraj? Selitev, če jo tudi dežela plača, je za vsacega učitelja katastrofa, sicer pa tudi dežela nima denarja, da bi ga proč metala, samo, da se izpolni želja kacega zakotnega župnika ali njegovega prijatelja prošta Klobutarja. Naše mnenje je, da morajo biti nadučiteljske službe stalne, in da naj se zgodi uradno premeščenje samo, če so skrajni vzroki. Tukaj pa ni prav nobenega vzroka, tukaj imamo opraviti s poskusom, uveljati načelo, da farovž učitelje prestavlja, in prva žrtev naj bo učitelj, kateri je ljub vsem, ki ga poznajo, s katerim so vsi ljudje zadovoljni, in kateremu tudi šolska oblastva ne morejo odreči najboljšega spričevala. Farovž ga hoče prestaviti, prej ko ne, ker občuje tudi z gospodi, ki župniku niso všeč! Če se to premeščenje izvrši, bo moral deželni zbor gledati na to, da se kratkovidnemu postopanju deželnovladnega svetnika Merka konec naredi. In to bo toliko potrebnejše, ker na pr. v Dobropoljah vidimo, da je ondnotnemu učitelju Jakliču konsumno društvo vse, a živa duša se zato ne zmeni. Tam se okrajni glavar niti poročila ne upa napraviti, samo da bi se ne zameril klerikalni koteriji, v slučaju gosp. Rojine pa se hoče tej koteriji žrtvovati učitelj, ki živi samo za šolo in za drugega nič.

— Konsumno društvo v Horjulu hoče na vsak način imeti v gostilno. Poprosilo je zategadelj za gostilniško koncesijo, in dotično vlogo dobil je v roko občinski svet horjulski, da se izjavi o nji. In glejte čudo! Pred kratkim prosila je neka Helena Sajovic — če se ne motimo, se je tako pisala, morda pa tudi drugače — da bi se ji v Horjulu podelila gostilna. Modri občinski možje pa so soglasno sklenili, da se ji koncesija ne sme podeliti, ker je v občini že itak gostilen več, nego jih je treba. Helena Sajovic vsled tega ni smela napraviti gostilne. In sedaj bi človek menil, da velja za vse jedna in ista postava, tako za Heleno Sajovic, kakor za horjulskega župnika konsumno društvo. Ali občinski možje horjulski so bili drugega mnenja: kar so Heleni Sajovičevi odrekli, priznali so katoliški privilegirani pivnici v konsumnem društvu. Ta ne sme pomehati, ker bi se drugače horjulski kmet brez greha vpijaniti ne mogel! Da bi v Horjulu ne bilo farovške pivnice, tega Bog ne da! In zategadelj je večina osmih glav v horjulskem obč. svetu izrekla se za pivnico v konsumnem društvu, češ, da je v občini itak premalo gostiln. Štirje občinski možje so z vso silo ugovarjali, pa omenjene osmerice niso prepričali. Kako tudi! Vsi ti pošteni, ki so glasovali za konsumnega društva pivnico, so ali odborniki, ali pa vsaj člani tega društva, tako, da so bili sodniki v svoji lastni zadevi. Da bi bili proti sebi sodili, kaj tacega se vsaj v Horjulu ne more zahtevati. Ker pa je v Horjulu že itak pivnic več kot od več, upamo, da se s tem pristranskim postopanjem občinskega odbora, vendar ne bode rešila dr. Krekova „oštarja“ v Horjulu! Če se pa ustanovi, se bode ž njo nedeljsko pijančevanje horjulskih kmetov z nova vpeljalo, in čez deset let bode generacija uničena, in na kant bo hitel gruntec za gruntecem! Živela katoliška gospodarska organizacija in njen grb, ki kaže v črnem polju polič, do vrha nalit s tirolskim petijotom!

— Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko je imelo včeraj svoj prvi redni občni zbor, kateri je izvolil naslednji odbor: g. Fran Trdina, trgovec v Ljubljani, načelnik; g. dr. Ivan Tavčar, načelnikov namestnik, in gg. Josip Lenče v Ljubljani, Fran Peče v Starem trgu pri Ložu, Fran Domicelj v Rakeku, Ciril Pirc v Kranju, Leopold Fürsager v Radovljici, Fran Guštin v Metliki in Jos. Klun v Ribnici. Društvo je takoj začelo ključno delovanje in otvori že tekom prihodnjih dni svojo pisarno.

— Družba sv. Mohorja. Po smrti velezaslužnega predsednika dr. V. Müllerja

in dolgoletnega odbornika B. G. Rossbacherja je bilo pri družbi sv. Mohorja izpraznjenih dvoje odborniških mest. V smislu družbenih pravil se je zbralo dno 18. t. m. nad 40 celovških udov, da izvolijo nova odbornika. Volitev je vodil dosedanji družbeni podpredsednik, stolni školastik in poslanec g. Lambert Einspieler, ki se je v iakrenih besedah spominjal zaslug pokojnih odbornikov za našo družbo. Odbornikom sta na to bila soglasno izvoljena g. o. kr. profesor Jož. Apih in g. stolni kaplan Jož. Hribar. — Odbor je izvolil dosedanjega podpredsednika, g. Lamberta Einspielerja predsednikom in g. blagajnika Šim. Janežiča podpredsednikom Mohorjeve družbe. Število udov je letos nekoliko zrastle!

— V deželni bolnici v Zagrebu se branijo slovenskih vlog, češ, da ne razumejo slovenski, ampak le hrvaški pa nemški. Slovensko vlogo (uradno!) so odklonili tudi s tem izgovorom, da kraljeva vlada v Zagrebu nima prevodilca za slovenščino. To smo čuli te dni iz popolnoma verodostojnih ust.

— Neslane šale. „Grazer Tagblatt“ kaže pri vsaki priliki svojo pristinogrmansko topoglavost. Te dni je priobčil notico, v kateri zasmehuje našega rojaka, zdravnika dr. Frilana, češ, da ima na niti obešeno „firmo“, na kateri je s tinto zapisana ordinacijska ura. Ako nemško občinstvo take budalosti gutira, nam tudi prav. Povod zasmehovanja pa je dal slovenski napis v nemškem Gradcu!

— Rektorjem graškega vseučilišča izvoljen je za šolsko leto 1899—1900 prof. dr. Edvard Richter, po mišljenju nemški nacionalac najhujše vrste. „Vaterland“ se je močno trudil, da to prepreči, a dosegel ni ničesar; celo profesorji teologije so ga pustili na cedilu in glasovali za nacionalca.

— Pedagoško društvo v Krškem je prejelo 50 gl. deželne podpore za svoje namene.

— „Bravec“ ali „bralac“? Slišimo, da misli tudi prof. Ilešič v kratkem izdati brošuro, v kateri bo skušal podkrepiti „bralca“ in z znanstvenega stališča popraviti nekaj opomb Levčevega pravopisa.

— Stavbena kronika. Izmed novih stavb omeniti je nadalje zgradba nove hiše Karoline Treo na Sv. Petra cesti, koje stavba je v partérni višini dodelana. Na Francovem nabrežji prenovlja svojo hišo Jakob Kobilca, katera dobi zajedno novo fačado. Na Poljanskem nasipu se bo tekom meseca avgusta demolirala mestna hišica št. 4 in ondodni svet zatem olepšal; na Rimski cesti demolirala se je hiša A. Paichla. Ob Martinovi cesti namerava si zgraditi novo hišo Franc Poljšak; prostor pred Nunsko cesto se v kratkem uredi; več posestnikov pa bode dalo svoj svet parcelirati, tako tudi nemški viteški red svoj na Mirji ležeči, ki se bode jel zatem baje zazidavati v črti Gorupovih ulic. Več mestnih ulic dobi tekom tega leta nov, deloma asfaltni, deloma kameniti tlak. Olepševalna dela v Zvezdi so v tiru; odstraniti je le še stari in trohneli godbeni paviljon, ki ne služi zdaj v nikako olepšavo Zvezde. Na Trnovskem pristanu se dovažajo stavbeni material po Ljubljani v obilni meri. Vreme ta teden stavbenih del ni oviralo.

— Ošpice, ki so se letošnjo pomlad pojavile med tukajšnji šolsko mladino, so jele pojenjavati, tako da se je šolski pouk pretekle dni zopet na vseh ljudskih šolah redno pričel.

— Vojaške vaje deželnih brambovcev. Zadnje dni došlo je v Ljubljano okoli sto brambovcev rezervistov k vajam.

— Sleparstvo. Te dni je bil v Zagorju aretoven in okrajnemu sodišču v Litiji izročen mesarski pomočnik Ivan Trščen, ki je pri nakupovanju živine svojemu gospodarju mesarju Razingerju zaračunaval vedno po 5 do 10 gl. več, kakor je v resnici plačal za dotično živino ter je na ta način gospodarja opeharil za precej znatno svoto.

— Nesreče. V Brazovem je poltretje leto stara hčerka Martina Kralja utonila v mlaki pred domačo hišo; Podlipoglavom pa je šestletni sin mlinarja Franca Potokarja prišel pod mlinsko kolo, kjer so ga kmalu potem našli mrtvega.

— Požar. Lepo vas Kotlje pod Uršlakovo goro na Korotkem je uničil strašen požar. Začelo je goreti pri trgovcu Tom.

Pleteršniku, in pri precej močnem vzhodnem vetru se je požar naglo razširil. Kmalu je bila skoro vsa vas s farno cerkvijo vred v plamenu in to tem ložje, ker so bile skoro vse hiše in tudi cerkev z deskami krite. Pogorelo je 12 poslopij, cerkev z zvonikom in mrtvašnica. Krasni zvonovi so popokali in jeden je z zvonika padel. Žalosten je bil pogled na pokopališču, kjer so križi itd. vse križem ležali, med njimi čisto črnosajasto in pomandrano „jabolko“ s križem na zvoniku! Župnišče in šolo so k sreči rešili. Požarne brambe so prihitele iz Guštanja in Prevalj.

— Vojaška godba svirala bode jutri, 22. t. m., ob 6. uri zvečer pod Tivolijem.

— Najdena je bila meseca maja t. l. na potu na ljubljanskem polju — denarnica z denarji. Isto hrani tukajšnje c. in kr. vojaško štacijsko poveljništvo, kjer se za njo lahko zglašijo lastniki.

* Mej narkozo umrl. Nedavno je imel prestati v bolnici v Döblingu pri Dunaju neki Makso Pechmayer operacijo. Toda umrl je mej tem, ko so ga zdravniki narkotizovali. Tak slučaj je za zdravnike najslabše spričevalo; zato se že vrše preiskave, ali je umrl Pechmayer radi nenadne oslabelosti srca ali radi premočne narkoze.

* Štirje otroci zgoreli. Dne 14. t. m. ponoči je hudobna roka zažgala hišo kmeta Knolla v Sonleitbergu na Štajerskem. Zgoreli sta dve poslopji z živino in pridelki. Požar je nastal tako naglo, da niso mogli rešiti niti Knollovih štirih otrok, ki so spali v neki izbici. Vsi štirje otročiči so zgoreli.

* Strašen dogodiljaj v menežariji. V Klebergovi menežariji, katera je sedaj v Petrogradu, se je pripetil pred kratkim grozen dogodek. Krotilec Charles Pati se je bavil z medvedi, volki in šakali; ko je hotel izvesti zadnjo točko, je planil jeden medvedov nanj ter ga je vrgel na tla. Potem je začel trgati z njega meso ter mu je že hotel razparati trebuh, ko je vtaknil Pati svojo foko v medvedov požiralnik in tako za nekaj časa zabranil smrtonosno početje besne zveri. Mej tem je prihitel drugi krotilec ter vrgel medvedu zanjko okrog vratu in tako rešil že napol mrtvega Patija. Čudno je, da so bili drugi medvedi, volki in šakali mej tem dogodkom povsem mirni ter so gledali od strani, kaj se godi pred njimi.

* Deček z lepakom. Iz Berolina javljajo: Veliko zanimanje je vzbudil v petek na večer na kolodvoru v Anhaltu deček, kateri je imel na prsih pripet velik lepak. Na lepaku je bilo napisano, da je dečka ugriznil stekel pes ter da je radi tega na poti v bolnišnico v Berlin. Od dobrih ljudi je dobil podpore in neki redar ga je peljal v bolnišnico, kjer zdravijo steklino.

* Drag poljub. Nedavno je imelo opraviti sodišče v Lüttichu s čudno pravdo. 29letna gđ. Lujiza L. iz Namurja je morala potovati vsak dan radi trgovine svojih starišev v Lüttich. Nekega večera, ko je šla v Lüttichu na kolodvor, da bi se peljala domov, jo je ogovoril neznanec. Ker je govoril o neki njeni znanki, mu je v svoji zaupnosti dovolila, da jo spremlja. Ko pa sta dospela v neko temno, ozko ulico, jo je neznanec nakrat objel in poljubil. Predno se je zavedla, je neznanec izginil, pristopil pa je policaj, ki je gospico aretirjal, češ, da jo je zasačil na sumljivem kraju v sumljivi situaciji z moškim. Vse prošnje in vsi protesti niso pomagali nič; gospodična je bila zaprta. Šele drugi dan so jo rešili stariši, a policija in stariši so hoteli izvedeti, kdo je bil zavratni poljubovalec. In v svoji stiski je imenovala gospodična ime nekega odličnega uradnika iz Namurja. Ker pa tega uradnika tistega dne ni bilo v Lüttichu, mu je bilo lahko dokazati svoj alibi. Zategadelj je bila gospodična obsojena na teden dni zapora! Nesrečnica si je nakopala veliko sramoto, a junaški poljubovalec nima poguma, da bi jo rešil. Oj ti moški!

* Blazen igralec. Nekdanji monakovski dvorni igravec in ravnatelj monakovskega „Schauspielhaus“, Emil Drach je dospel te dni na Dunaj, upajoč, da bo mogel na dnem odru gostovati ter da bo potem angažiran na mesto pokojnega Roberta. Eno uro predno je šel v gledališko pisarno pa je nenadoma zblaznel. Ko je prišel v pisarno, je kričal nad tajnikom, zakaj mu ni poslal vlog ter se vedel jako

razburjeno. Z veliko težavo so ga spravili v bolnico. Drach je bil še nedavno med najizvrstnejšimi nemškimi igralci. Toda velike skrbi in pomanjkanje so ga uničile jedva 40 let starega

* Samomor ali nesreča? Iz Kufsteina poročajo, da so našli soprogo železniškega oficijala Pfeifferja in njenega očeta, dr. Reinholda ležeča onesveščena v svojih posteljah. Dognalo se je, da sta bila oba zastrupljena z opije m. Žena je umrla, zdravnik pa se bržčas tudi ne reši smrti. Kdo je zastrupil nesrečneža ni znano. Jedni trdijo, da žena, ki je bila še nedavno v blaznici; drugi pa, da je dal stari dr. Reinhold svoji hčeri po nesreči preveč uspavalnega opija, ter da je hotel tudi sam spati, toda zavžil je preveliko dozo.

* Najnovejša moda. Na Angleškem nosijo v zadnjem času dame svoje robce v levem rokavu, ker so sedaj tako ozka krila moderna, da je drugje žep nemogoč. To modo so izumili baje možiki. — No veli iko si ne morejo domišljevati radi tega, ker ta najnovejša moda vsekakor ni komodna niti varna. Neka angleška šivilja se bavi z mislijo, da bi napravila žep v spodnjem robu krila, kar pa bi seveda zahtevalo od dam veliko ročnosti in gracijoznosti.

* Snubitev ameriškega milijonarja. Nedavno je bilo čitati skoro v vseh newyorskkih dnevnikih, da se želi poročiti Mr. John Norden, najbogatejši posestnik rudnikov v Montani, z mladim, lepim ter praktično vzgojenim dekletom, katero dobi od ženina dva milijona dote. Ta inserat je vzbudil v Zedinjenih državah in tudi izven njih veliko zanimanje in razburjenje. Domačinke, Angležinje, Francozinje, Mehikanke in druge se zbirajo od istega časa vsaki dan pred dvorano, v kateri je od desetih zjutraj do štirih popoldne John Norden s svojim tajnikom. Ta nabob pogleda vsako posebej, se nekoliko časa ž njho pogovarja, potem pove svojemu tajniku tiho svoje mnenje o dekletu. K imenom onih, ki Nordenu posebno ugajajo, mora narediti tajnik zvezdico. To traja sedaj že drugi teden. Ko bo zmanjkalo kandidatinj, pride na vrsto ožja volitev.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 21. junija. Cesar se danes že znatno bolje počuti. Revmatizem v hrbtu je popolnoma ponehal, tako da je mogel cesar danes že ves dopoldan delati.

Dunaj 21. junija. „Ostd. Rundschau“ poroča iz Vratislave, da sta „Allg. deutscher Schulverein“ in „Alldeutscher Verein“ priredila tam veliko slavnost, katere čisti dohodek je namenjen v podporo političnega boja Nemcev v Avstriji. „Ostd. Rundschau“ pravi, da je to prvi dokaz, da se je v Nemčiji jela spoznavati važnost avstrijskih bojev, in dostavlja, da so ti boji največje važnosti za bodočnost Nemčije.

Dunaj 21. junija. Znani odvetnik dr. Porzer je v imenu 30 krščansko-socialnih deželnih poslancev vložil tožbo proti „Arbeiter Zeitung“ radi žaljenja časti, ker je rekla, da hočejo krščanski socialisti z volilno reformo za dunajsko občino delavce oropati njih političnih pravic.

Brno 21. junija. Vzlic vsemu prizadevanju oblastvenih organov in podjetnikov je doslej le malenkostno malo delavcev opustilo štrajk. V Offermannovi tovarni jih je začelo danes delati 30, v Schwabovi pa 37, kar v primeri s številom štrajkujocih delavcev sploh ne pride v poštev.

Budimpešta 21. junija. V poslanski zbornici se je danes začela razprava o nagodbenih predlogih. Klubi so včeraj sklepali o svojem postopanju. Razen Kossuthovega so vsi sklenili, glasovati za nagodbene predloge. V današnji seji je poročevalec dr. Rosenberg razložil vsebino predloga in priporočal sprejem. Na to se je Kossuth izrekel proti nagodbi, češ, da nasprotuje neodvisnosti ogrske države in je predlagal, naj se vladi naroči, ukreniti kar je treba, da s 1. januarjem 1903. postane Ogrska v carinskem in trgovinskem oziru popolnoma samosvoja.

Beligrad 21. junija. Število ranjencev in ubitih v bojih na turški meji še ni natančno določeno, a je tako na srbski kakor na turški strani prav znatno. Napad je organizoval neki turški major dogovorno z voditeljem prištinskih Arnavtov.

Petrograd 21. junija. Ruski poslanik v Carigradu je imel pri sultanu dolgo in jako resno avdijenco, pri kateri je interveniral radi najnovejšega preganjanja in masakriranja Armencev. Sultan mu je seveda, kakor po navadi, svečano obljubil, da zaukaže najstrožjo preiskavo.

Carigrad 21. junija. V sandžaku Giuč so kurdi napadli in požgali več armenskih vasij in pobili prebivalce.

Pariz 21. junija. Francoski zastopnik na mirovni konferenci v Hagu, Bourgeois, je prišel sem in je imel daljše posvetovanje s prezidentom Loubetom. V obče se sodi, da se Bourgeoisu posreči, sestaviti koalicijsko ministristvo Bourgeois — Waldeck-Rousseau — Poincaré.

Fatalist.

(Ruski spisal Ivan Turgenev.)

VII.

(Dalje.)

Na to odpre vrata in ponovi vprašanje. V daljavi razgeče konj...

Vrne se v postelj.

Pok... pok... pok.

Teglev naglo obuje čevlje, vrže plašč čez rame, sname s stene meč in gre ven. Slišal sem ga, da je dvakrat šel okrog koč in vedno vpraševal:

„Kdo je? Kdo hodi okrog? Kedo trka? Na to naenkrat umolkne, postoji na cesti ne daleč od ogra, kjer sem jaz ležal in se vrne, ne spregovorivši več besedice, v koč ter leže oblečen v postelj. Pok... pok... začnem zopet...

pok... pok... pok...

A Teglev ostane miren; niti ne vpraša več: Kdo trka? Zadovoljil se je s tem, da je podprl glavo na roki.

Uvidevši, ta to ne pomaga več, počakam nekaj časa, potem se delam, kakor bi se vzbudil, pogledam Tegleva in naredim začuden obraz.

„Ste bili morda zunaj?“ ga vprašam.

„Bil“, odgovori ravnodušno.

„Ste še vedno čuli trkanje?“

„Vedno.“

„In niste nikogar videli?“

„Nikogar.“

„Je-li trkanje prenehalo?“

„Ne vem. Zdaj mi je čisto vse jedno.“

„Zdaj? Zakaj zdaj?“

Teglev ne odgovori.

Sramoval sem se nekoliko in smilil se mi je. Premagati se pa le nisem mogel, da bi mu priznal svoje početje.

„Čujete“, začnem, „jaz sem uverjen, da je to delala samo vaša domišljija.“

Teglev naredi temen obraz.

„Ah, verujete?“

„Pravite, da ste čuli trkanje?“

„Slišal sem še nekaj drugega“, me prekine.

„Še nekaj drugega?“

Teglev se nagne naprej in ugrizne v ustnice. Gotovo je premišljal, ali bi mi povedal...

„Klicalo me je“, izpregovori konečno polglasno in obrne obraz na stran.

„Klicalo vas je? Kdo?“

„Neka gotova...“

Gledal je še vedno na stran.

„Neko bitje, o katerem sem slutil, da je mrtvo, ne da bi za trdno vedel, a zdaj sem prepričan o tem.“

„Prisegam vam, Ilja Stepanovič“, vzkliknem, „da je to sama domišljija.“

„Domišljija?“ ponovi on. „Izvolite se sami prepričati?“

„Z veseljem!“

„Dobro, idite toraj!“

(Dalje prih.)

Darila.

Dvanajsti izkaz prispevkov za cesarjev spomenik v Ljubljani. Darovale so nadalje v rečeno svrhu občine: Col nad Vipavo 18 gl., Klanec v Istriji 20 gl., Trata nad Šk. Loko 20 gl., Cirknica 50 gl., Velika dolina 20 gl., Podkraj pri Vipavi 15 gl., Sovodnje pri Gorici 20 gl. in Krka pri Zatični 20 gl.

Slovenoi in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

razstavo

katero priredi od dne 20. do 25. junija 1899 v svoji prodajalnici v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Ob enem se bodo tam izvajala vsa ta dela s stroji, da se jih pokaže, kako delajo.

Dalje so združeni s tem brezplačni poučni tečajji, ki obsegajo vse od navadnega šivanja do umetelnega vezenja, ki se tudi potem nadaljujejo do popolne izurjenosti.

Za obilen obisk in udeležbo pri pouku proseč, se Vam priporočamo

z velespoštovanjem

Singer Co. del. dr.

Prejinja firma: G. Neidlinger.

(1147-2)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. junija: Anton Šešek, postreščekov sin, 7 dni, Reber št. 3, celjustni krč. — Ludovik Frece, paznikov sin, 1 1/2 leta, Dunajska cesta št. 35, davica.

Dne 19. junija: Albina Vončina, delavčeva hči, 20 mes., sv. Petra nasip št. 65, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 19. junija: Jožef Kočvar, dninar, 34 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Junij	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
20.	9. zvečer	729.6	18.7 sl. jz.ahod	del oblak.		
21.	7. jutraj	729.2	18.4 sr. jz.ahod	skoro jas.		
	2. popol.	729.8	18.9 p. m. zah.	dež		0.0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 20.0°, nor-male: 18.3°.

Dunajska borza

dne 21. junija 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld. 25	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	"	"
Avstrijska zlata renta	119	"	55
Avstrijska krona renta 4 1/2%	100	"	10
Ogorska zlata renta 4 1/2%	119	"	10
Ogorska krona renta 4 1/2%	96	"	05
Avstro-ogorske bančne delnice	917	"	"
Kreditne delnice.	353	"	50
London vista	120	"	45
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	97 1/2
20 mark	11	"	78
20 frankov	9	"	55 1/2
Italijanski bankovci	44	"	52 1/2
C. kr. cekini	5	"	67

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so se nam tako obilno izkazali povodom smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne matere, gospé

Josipine Maier

vdove c. kr. sodnika

kakor tudi za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu in krasne darovane vence izrekamo s tem svojo prisrčno zahvalo.

V Ljubljani, dne 21. junija 1899.

(1153)

žalnoči ostali.

Dve mesečni sobi

za 3 gospode s hrano se oddasti s 1. julijem.

Več se izve pri **Jak. Zalazniku**, na Starem trgu. (1138-2)

Modro galico

(bakreni vitrijol) (21-140)

za škropljenje trt

oddajata še izpod dnevne cene

Kavčič & Lilleg

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).

Železnica postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu l. 1894 58° C vroč vrelac, žvepljeno mahovje, nedosojljivo v svojem delovanju pri mišični skrnini in kostenini v členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, politnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofeljnih, angleški bolezni, kovnih diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svinicu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnišvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštne prosto

(712-9)

oskrbnišvo kopališča.

Iščem izurjenega

notarskega uradnika

za Marenberg z vstopom 1. julija.

Matthaeus Božan

(1132-3)

c. kr. notar.

Dobro urejeno

žagarsko podjetje

z dvojnimi tečajem, z okroglo in podolžno žago in dovolj krepko vodno silo, z obsežnim prostorom in zraven pripadajočim stanovanjem, hlevom, šupo in shrambo, se da v najem za kakih 15 let.

Tudi se ob enem odda (1152-1)

mlin na 5 tečajev.

Več pove J. Buggenig, Cesta na Rudolfovo železnico št. 11 v Ljubljani.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1-95

1 elegantna ura s štriletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s similit-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, par finih nogov, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratiških in naprsnih gumbov s patentovano zapono, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1151-1)

Razglas prodaje.

Na graščini **Stermol**, železniška postaja Kranj, se bode, ker se opusti lastno gospodarjenje na graščini, prodajalo na prostovoljni javni dražbi

dne 27. junija t. l.

33 glav lepe govedine möllthalske pasme (bik, trije pari volov, potem plemenske krave in teleta) kakor tudi devet glav prascev.

Kupnino je takoj v gotovem denarju položiti in mora kupec takoj po kupu prevzeti kupljeno živino. Kupaželnji in posebno tudi živinorejci se vabijo, da pridejo omenjeni dan ob 9. uri dopoldne na lice mesta k hlevu graščine Stermol.

Predmeti prodaje se mogó odslej do dne 27. t. m. ogledati na lici mesta.

Ljubljana, dne 15. junija 1899.

Dr. Maksimilijan pl. Wurzbach

(1129-2)

glavni pooblaščenec imejtelja graščine Stermol.

Café-Restavrant

zdravilišče

Bled na Gorenjskem.

Velika koncertna in plesalna dvorana; bralna soba s tu- in inozemskimi dnevniki, ilustriranimi časniki, konverzacijskim leksikonom; glasbeni in damski salon; kavarna z bilardom; velik, senčnat zdraviliški park; vsak dan koncert stalne zdraviliške godbe; Lawn-Tennis prostori itd.

Dobro založena klet s samo čistimi, pristnimi tu- in inozemskimi vini, izbornim pivom v steklenicah, eksportnim in iz soda, francoskim in domačim šampanjcem in pristnimi likerji, najskrbnejša hrana s izbornimi jedili, za penzijo, po kuvertu in po karti servirano, kakor tudi brezgovorna postrežba naj mi donese zaželjeno priznanje p. n. obiskovalcev.

Posebno se priporočam p. n. izletnikom in slavnim društvom.

Z velespoštovanjem

Franco J. Tirmann

najemnik.

(1119-2)

Aviso.

(1128-1)

Zaradi zagotovitve zakupne dobave sena, slame, drvâ, premoga, koaksa, kruha in ovsâ za čas od dne 1. septembra 1899 do 31. avgusta 1900 vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov, in sicer v nastopnih postajah:

v Celovci	dne 20. junija 1899
„ Mariboru	„ 4. „ 1899
„ Gradci	„ 11. „ 1899
„ Ljubljani	„ 6. „ 1899
„ Trstu	„ 25. „ 1899
„ Gorici	„ 6. „ 1899
„ Pulji	„ 14. „ 1899

Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razglasa v št. 137. „Slovenskega Naroda“ z dne 17. junija 1899, kakor tudi pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih do obravnavnega dne mej 10. in 12. uro dopoldne.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradci.

Doering^{ovo} milo

SOVO.

(444-16)

Izmej najfinjših toaletnih mil najcenejše in najmilejše.

Za umivanje porabno za

dame

kakor tudi kot milo za otroke jako priporočljivo.

Povsod na prodaj po 30 kr.